Lietas arhīva Nr.CA-1586-17/31
ECLI:LV:RAT:2017:0913.C33564415.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2017.gada 13.septembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Agnese Veita
tiesnese Ilze Celmiņa
tiesnesis Normunds Riņķis
ar tiesas sēžu sekretāri Lieni Alksni
piedaloties zvērinātam advokātam Krišjānim Krasovskim
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par hipotēkas dzēšanu sakarā ar /pers. B/ apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2016.gada 19.decembra spriedumu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

Ar Rīgas rajona tiesas 2016.gada 19.decembra spriedumu apmierināta /pers. A/ (turpmāk arī prasītāja) prasība pret /pers. B/ (turpmāk arī atbildētājs) par hipotēkas dzēšanu. Dzēsta Rīgas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas Ādažu novada zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/II daļas 2 iedaļas ierakstā Nr.1.1. nostiprinātā aizlieguma atzīme un IV daļas 1.-2.iedaļas ieraksts Nr.1.1. – /pers. B/ labā nostiprinātā pirmā hipotēka uz nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra Nr./numurs/, kas ierakstīta pamatojoties uz 2005.gada 3.novembra aizdevuma līgumu Nr.1, 2005.gada 3.novembra aizdevuma līgumu Nr.2 un 2006.gada 2.marta ķīlas līgumu.

No atbildētāja par labu prasītājai piedzīti tiesas izdevumi – samaksātā valsts nodeva 71,14 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5 EUR, kopā piedzenot 76,14 EUR. No atbildētāja valsts labā piedzīti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2,59 EUR.

Spriedums pamatots ar turpmāk norādīto.

No izziņas par zemesgrāmatas ierakstu izriet, ka nekustamais īpašums /adrese/, kas reģistrēts Ādažu novada zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/, pieder /pers. A/.

2005.gada 3.novembrī starp /pers. C/, /pers. D/ kā aizņēmējiem un /pers. B/ kā aizdevēju noslēgts aizdevuma līgums Nr.1 un Nr.2, uz kuru pamata /pers. B/ izsniedzis /pers. C/ un /pers. D/ aizdevumu 100 000 EUR apmērā uz laiku līdz 2007.gada 3.maijam.

Līdzēji vienojušies, ka aizņēmēji līdzīgās daļās maksā aizdevējam līgumsodu 0,1 % apmērā par katru kavējuma dienu no aizdevuma summas līdz aizdevuma summas pilnas atmaksas dienai (..). Savukārt, minēto aizdevumu līgumu 2.punktā līdzēji vienojušies par bezprocentu aizdevumu.

2006.gada 2.martā starp /pers. A/ kā ķīlas devēju un /pers. B/ kā ķīlas ņēmēju noslēgts ķīlas līgums, ar kuru /pers. A/ ieķīlājusi par labu atbildētājam viņai piederošo nekustamo īpašumu /adrese/, kā saistību nodrošinājumu aizdevumam saskaņā ar 2005.gada 3.novembrī starp /pers. C/, /pers. D/ un /pers. B/ noslēgtajiem aizdevuma līgumiem Nr.1 un Nr.2.

Pamatojoties uz iepriekš norādītajiem aizdevuma un ķīlas līgumiem, nekustamajam īpašumam/adrese/, nostiprināta pirmā hipotēka par labu kreditoram /pers. B/ par summu 70 280,40 Ls, ar samaksas termiņu – 2007.gada 3.maijs.

Atsaucoties uz Civillikuma 1811.pantu, tiesa norādījusi, ka atbilstoši prasības pieteikumā minētajam, ko cita starpā apstiprinājis arī prasītājas pārstāvis tiesas sēdē, aizņēmēji /pers. D/ un /pers. C/ ir atmaksājuši atbildētājam aizdevuma pamatsummu un līgumsodu pilnā apmērā.

Tiesa, citējot Civillikuma 1838.pantu, norādījusi, ka no lietas materiāliem pievienotās 2010.gada 28.jūnija vienošanās par aizdevuma atmaksu, kas noslēgta starp /pers. B/ kā aizdevēju un /pers. C/ un /pers. D/ kā aizņēmēju un /pers. A/ kā ķīlas devēju izriet, ka aizņēmēji apņēmušies atmaksāt aizdevējam aizdevuma pamatsummu 100 000 EUR apmērā, pārskaitot to uz vienošanās 2.5.punktā norādīto aizdevēja norādīto kontu.

Kā pierādījumus samaksai prasītāja ir iesniegusi maksāšanas uzdevumu Nr.02, no kura redzams, ka 2010.gada 14.jūlijā /pers. D/ ir atmaksājis atbildētājam /pers. B/ aizdevuma pamatsummas daļu 20 000 EUR, maksājuma mērķī norādot "aizdevuma atmaksa saskaņā ar 2010.gada 28.jūnija vienošanos", un 2016.gada 1.februāra maksājuma uzdevumu Nr.1418, no kura redzams, ka prasītāja ir pārskaitījusi uz atbildētāja kontu 88 000 EUR, maksājuma mērķī norādot "atlikušā prasījuma pamatsumma (80 000 EUR) samaksa un līgumsoda 8 000 (10 procenti) samaksa saskaņā ar 2006.gada 2.marta ķīlas līgumu".

Tiesa konstatējusi, ka naudas līdzekļu pārskaitījumi ir veikti uz aizdevēja norēķina kontu, kas norādīts 2010.gada 28.jūnija vienošanās par aizdevuma atmaksu 2.5.punktā, un atzinusi, ka ar šiem maksājuma apliecinošiem pierādījumiem apstiprinājumu gūst fakts, ka aizņēmēji ir izpildījuši savas saistības pret atbildētāju kā aizdevēju, kas izriet no noslēgtajiem aizdevuma līgumiem, tādā apmērā par ko atbild ķīla.

Lai gan aizdevums nav atmaksāts aizdevuma līgumos noteiktajos termiņos, tiesa norādījusi, ka lietā nav iesniegti nekādi pierādījumi tam, ka atbildētājs būtu cēlis kādus iebildumus vai pretenzijas par aizdevuma līguma izpildi vai nepienācīgu izpildi. Tāpat atbildētājs lietā nav iesniedzis rakstveida paskaidrojumus. Arī pēc tiesas uzliktā naudas soda par paskaidrojumu neiesniegšanu, kas ierakstīts 2016.gada 15.septembra tiesas sēdes protokolā, paskaidrojumi no atbildētāja nav saņemti.

Tiesa arī atzinusi, ka atbildētāja 2016.gada 15.septembra tiesas sēdē paustā attieksme par to, ka prasību neatzīst, nevar būt par pamatu prasības noraidīšanai. Tāpat tiesa norādījusi, ka ņem vērā to, ka atbildētājs nav ieradies uz tiesas sēdi tiesai nezināmu iemeslu dēļ, lai gan par tiesvedību viņam bija zināms savlaicīgi.

Atsaucoties uz Civillikuma 1281., 1285., 1309. un 1842.pantu, tiesa norādījusi, ka nekustamam īpašumam /adrese/, nostiprināta pirmā hipotēka par labu kreditoram /pers. B/ par summu 70 280,40 Ls jeb 100 000 EUR.

Tiesa atzinusi, ka lietas izskatīšanas gaitā ir nodibināts, ka prasījums, par ko atbild ķīla, ir dzēsts, proti, veikta pamatsummas samaksa 100 000 EUR apmērā un līgumsods 8 000 EUR apmērā. Līdz ar to izbeidzies ir arī aizdevuma saistības nodrošinājums, kas nodibināts ar 2006.gada 2.marta ķīlas līgumu, uz kuras pamata par labu atbildētājam reģistrēta hipotēka uz nekustamo īpašumu /adrese/.

Tiesa atsaukusies uz Civillikuma 1380.pantu un prasības pieteikumā norādīto, ka Civillikuma 1380.pantā norādīto piekrišanu no atbildētāja nav iespējams saņemt. Prasītāja pirms prasības celšanas tiesā vairākkārt ir aicinājusi atbildētāju saņemt neatmaksāto aizdevumu summu, kuru nodevusi glabājumā pie zvērinātas notāres Z.Ernštreites, par ko notāre sastādījusi notariālu aktu – apliecību par glabājuma saņemšanu, kā arī gan pati, gan arī ar zvērinātas notāres Z.Ernštreites starpniecību aicinājusi atbildētāju atsaukties un saņemt neatmaksāto aizdevumu un dzēst zemesgrāmatā hipotēku un aizlieguma atzīmi. Atbildētājs uz minētiem aicinājumiem nav izrādījis nekādu interesi un nav sniedzis nekādu atbildi vai priekšlikumu.

Tā kā prasījums, par kuru atbild ķīla, ir nolīdzināts, savukārt, atbildētāja kā kreditora piekrišanu hipotēkas dzēšanai nav iespējams saņemt, tiesa atzinusi, ka nekustamajam īpašumam /adrese/, nostiprinātā pirmā hipotēka par labu kreditoram /pers. B/, kā arī nostiprinātā aizlieguma atzīme zemesgrāmatā ir

dzēšama uz tiesas sprieduma pamata.

Citējot Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, tiesa norādījusi, ka prasītāja par celto prasību ir samaksājusi valsts nodevu 71,14 EUR apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR apmērā, kas prasību apmierinot, piedzenami no atbildētāja par labu prasītājai.

Tāpat tiesa norādījusi, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi šajā lietā uz sprieduma taisīšanas brīdi ir 7,59 EUR. Ņemot vērā to, ka prasītāja pie prasības celšanas ir samaksājusi minētos izdevumus 4,70 EUR apmērā, tiesa atzinusi, ka no atbildētāja valsts labā piedzenami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2,59 EUR apmērā.

Atsaucoties uz Civilprocesa likuma 85.panta trešo daļu un Advokatūras likuma 48.[1]pantu, tiesa atzinusi, ka prasītājas pārstāvja /pers. E/ lūgums par ar lietas vešanu saistīto izdevumu – izdevumu juridiskās palīdzības samaksai, piedziņu kā nepamatots ir noraidāms, jo lietas materiāliem advokāta orderis nav pievienots.

Apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu 2017.gada 26.janvārī iesniedzis /pers. B/, pārsūdzot Rīgas rajona tiesas 2016.gada 19.decembra spriedumu pilnā apjomā.

Apelācijas sūdzībā sprieduma nepareizībai norādīti šādi argumenti.

Lai gan atbildētājs telefoniski paziņojis tiesneses palīdzei par akūtu saslimšanu, kuras dēļ atbildētājs nav varējis piedalīties 2016.gada 5.decembra tiesas sēdē, un lūdzis atlikt lietas izskatīšanu, lai nodrošinātu abu pušu piedalīšanos tiesas sēdē, lieta izskatīta bez viņa piedalīšanās.

Nākamajā tiesas sēdē 2016.gada 19.decembrī atbildētājs vēlējies iesniegt tiesai izrakstu no medicīniskās kartes, lai attaisnotu savu neierašanos 2016.gada 5.decembra tiesas sēdē, bet konstatējis, ka šī tiesas sēde nozīmēta saīsinātā sprieduma pasludināšanai, un nekādi dokumenti no atbildētāja nav pieņemti.

Tiesai bija tiesības atlikt lietas izskatīšanu saskaņā ar Civilprocesa likuma 210.panta pirmās daļas 2.punktu, pat nesaņemot no atbildētāja pierādījumus par saslimšanu, jo visās iepriekšējās tiesas sēdēs atbildētājs bija piedalījies.

Tiesa nepamatoti atzinusi, ka lietā iesniegtie maksājuma uzdevumi apliecina, ka aizņēmēji ir izpildījuši visas saistības pret atbildētāju. 2010.gada 28.jūnija vienošanās 2.2.punktā līdzēji apliecinājuši, ka aizņēmējiem ir jāsamaksā arī procenti 28 246,58 EUR apmērā, veicot to samaksu pa daļām – 14 123,29 EUR līdz 2010.gada 1.novembrim un 14 123,29 EUR līdz 2010.gada 1.decembrim. Aizņēmēji šo procentu summu nav atmaksājuši, kā arī pierādījumi par šā procentu parāda samaksu tiesai nav iesniegti.

Tāpat tiesa nav ņēmusi vērā, ka saskaņā ar Civillikuma 1290.pantu, ja nav noteikti norunāts pretējais, ķīlas tiesība nodrošina ne tikai galveno prasījumu, bet arī ar to saistītos blakus prasījumus. No ķīlas līguma un citiem pierādījumiem neizriet, ka ķīla nodrošinātu atbildētāja prasījumus daļēji, līdz ar to, atbildētāja ieskatā, ķīla nodrošina arī saistības par procentu parāda 28 246,58 EUR samaksas izpildi.

Turklāt ķīlas dzēšana padarīs prasījuma apmierināšanu par neiespējamu, ņemot vērā, ka aizņēmēji negodprātīgi pilda uzņemtās saistības pret atbildētāju jau vairāku gadu garumā.

2017.gada 9.martā paskaidrojumus par apelācijas sūdzību iesniegusi /pers. A/, norādot, ka /pers. B/ apelācijas sūdzību neatzīst un tā kā nepamatota ir noraidāma, bet Rīgas rajona tiesas 2016.gada 19.decembra spriedums uzskatāms par pamatotu.

Apelācijas instances tiesas sēdē atbildētājs /pers. B/ apelācijas sūdzību uzturēja saskaņā ar tajā norādītajiem argumentiem. Prasību neatzina.

Prasītājas/pers. A/ pilnvarotie pārstāvji /pers. F/ un zvērināts advokāts Krišjānis Krasovskis prasību uzturēja, apelācijas sūdzību neatzina.

M o t ī v u d a ļ a

Noklausījusies prasītājas pārstāvju un atbildētāja paskaidrojumus tiesas sēdē un novērtējusi tos kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un prasība ir apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu: (..) ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma argumentācijai.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos apstākļus un devusi tiem pareizu juridisko novērtējumu, kā arī objektīvi novērtējusi iesniegtos pierādījumus.

Tādējādi atzīstams, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, un tā kā nav pamata pārvērtēt pirmās instances tiesas secinājumus, tad atbilstoši Civilprocesa likuma 432.panta piektās daļas noteikumiem, Civillietu tiesas kolēģija, pievienojoties pirmās instances tiesas sprieduma argumentācijai, tajā norādītos motīvus neatkārto.

Par nepamatotu tiesas kolēģija atzīst apelācijas sūdzībā izteikto pārmetumu pirmās instances tiesai, ka tā izskatījusi lietu bez atbildētāja klātbūtnes, lai gan viņš telefoniski paziņojis tiesneses palīdzei par akūtu saslimšanu, kuras dēļ nav varējis piedalīties tiesas sēdē, un lūdzis atlikt lietas izskatīšanu.

Kā redzams no lietas materiāliem, pirmās instances tiesa 2016.gada 15.septembrī atlikusi lietas izskatīšanu, lai atbildētājs varētu vērsties pie advokāta juridiskās palīdzības saņemšanai (lietas 42.-44.lapa). Atbildētājs ar savu parakstu uzziņas lapā apliecinājis, ka ir informēts par nākošo tiesas sēdi 2016.gada 5.decembrī (lietas 1.lapa).

Apelācijas sūdzībai pievienotais izraksts no ambulatorā pacienta medicīniskās kartes pats par sevi neliecina, ka atbildētājam būtu noteikts mājas vai gultas režīms, kas viņam objektīvi liegtu iespēju piedalīties 2016.gada 5.decembra tiesas sēdē (lietas 74.lapa).

Tādējādi, Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā, pirmās instances tiesai nebija tiesiska pamata piemērot Civilprocesa likuma 210.panta pirmās daļas 2.punktu un atlikt lietas izskatīšanu, ko tiesai pārmetis atbildētājs savā apelācijas sūdzībā, un tā pamatoti izskatījusi lietu bez atbildētāja klātbūtnes.

Izdarot šādu atzinumu, tiesas kolēģija ņem vērā arī judikatūrā izteiktās atziņas. Proti, viens no civilprocesā nostiprinātajiem pamatprincipiem ir dispozitivitātes princips, proti, tā ir pušu brīva rīcība ar savām subjektīvajām tiesībām un to aizsardzības procesuālajiem līdzekļiem. Tas nozīmē, ka puses procesuālajām darbībām nav pienākuma rakstura. Procesuālo tiesību izmantošana ir atkarīga no puses ieskatiem, tamdēļ prasītājs pats izvēlas - ierasties uz tiesas sēdi vai pilnvarot tam citu personu, turklāt par savu tiesību izmantošanu un tās sekām viņš arī pats ir atbildīgs *(sk. Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 26.augusta spriedumu lietā Nr.SKC-806)*.

Tiesības uz taisnīgu tiesu tiek nodrošinātas, atbilstošo procesuālo kārtību regulējošo normu ietvaros panākot likumīga un pamatota sprieduma pieņemšanu. Personas klātbūtne procesā nav pašmērķis, viņas paskaidrojumi un argumentācija ir viens no līdzekļiem, kā panākt tiesisku spriedumu *(sk. Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 24.novembra spriedumu lietā Nr.SKC-233)*.

Civillikuma 1309.pantā noteikts, ka ķīlas tiesība izbeidzas pati no sevis, kad dzēš prasījumu, kuram tā nodibināta, vienalga, kādā kārtā tas izdarīts.

Tiesību doktrīnā norādīts, ka šis noteikums izriet no tā apstākļa, ka ķīlas tiesība var pastāvēt tikai vienlaikus ar prasījumu (Civillikuma 1280.pants). Izbeidzoties prasījumam, ķīlas tiesība izbeidzas neatkarīgi no tā, kāds bijis saistības izbeigšanās pamats: prasījuma dzēšana ar samaksu vai ieskaitu, atcēlējlīgums vai noilgums *(sk. G.Višņakova, K.Balodis. Civillikuma komentāri: Lietas. Valdījums. Tiesības uz svešu lietu. Rīga: Mans īpašums, 1998., 185., 162.lpp.)*.

Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1285.pantu ķīlas tiesība nevar pārsniegt to prasījumu, par kuru tā atbild. Pilnīgi nolīdzinot pēdējo, izbeidzas arī pirmā.

Civillikuma 1290.pantā noteikts: ja nav noteikti norunāts pretējais, ķīlas tiesība nodrošina ne vien galveno prasījumu, bet arī ar to saistītos blakus prasījumus (..).

Atbilstoši Civillikuma 1367.pantam hipotēka dod kreditoram lietu tiesību uz ieķīlāto nekustamo īpašumu tikai pēc ierakstīšanas zemes grāmatās, bet atbilstoši 1373.pantam hipotēku ieraksta zemes grāmatās tikai noteiktas naudas summas apmērā un uz noteiktu īpašumu, par kura īpašnieku apzīmēts šajās grāmatās ieķīlātājs.

Lietā nav strīda, ka 2005.gada 3.novembrī starp /pers. C/ un /pers. D/ kā aizņēmējiem un /pers. B/ kā aizdevēju noslēgti aizdevuma līgumi Nr.1 un Nr.2 par aizdevuma kopā 100 000 EUR apmērā nodošanu aizņēmējiem. Aizdevuma līgumos par maksājumu kavējumu pielīgts līgumsods 0,1 % par katru

kavējuma dienu (līgumu 4.3.punkts).

No iepriekš norādīto aizdevumu līgumu izrietošo saistību nodrošināšanai 2006.gada 2.martā starp /pers. A/ un /pers. B/ noslēgts ķīlas līgums, ar kuru prasītāja par labu atbildētājam ieķīlājusi viņai piederošo nekustamo īpašumu /adrese/.

Pamatojoties uz minētajiem aizdevuma līgumiem un ķīlas līgumu, 2006.gada 16.martā strīdus nekustamā īpašuma Ādažu novada zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/izdarīta atzīme – noteikts aizliegums bez /pers. B/ rakstiskas piekrišanas nekustamu īpašumu atsavināt vai apgrūtināt ar lietu tiesībām, un par labu /pers. B/ zemesgrāmatas nodalījumā nostiprināta pirmā hipotēka 70 280,40 Ls jeb 100 000 EUR apmērā. Līgumsods: 0,1 % par katru kavējuma dienu no aizdevuma summas.

Līdz ar to tiesas kolēģija atzīst, ka saskaņā ar aizdevuma līgumu un ķīlas līguma noteikumiem un publiskajiem ierakstiem strīdus nekustamā īpašuma zemesgrāmatas nodalījumu, hipotēka kalpojusi par nodrošinājumu saistību izpildei, kas izriet no noslēgtajiem aizdevuma līgumiem 100 000 EUR apmērā, kā arī par blakus prasījumu, par kuru līdzēji noteikti vienojušies – līgumsodu 0,1 % par katru kavējuma dienu no aizdevuma summas, kas atbilst nostiprinājumiem zemesgrāmatā.

Lietā par to nav strīda, un no lietas materiālos iesniegtajiem maksājuma uzdevumiem izriet, ka aizņēmēji ir samaksājuši atbildētājam saņemto aizdevumu 100 000 EUR apmērā un līgumsodu 8 000 EUR apmērā atbilstoši Civillikuma 1716.panta trešajā daļā noteiktajam, pārskaitot šos naudas līdzekļus uz aizdevēja norēķinu kontu.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, tiesas kolēģija atzīst, ka aizņēmēji savas saistības, kuru izpildes nodrošināšanai zemesgrāmatā nostiprināta hipotēka, ir izpildījuši pilnībā, kas, savukārt, dod pamatu ķīlas tiesības izbeigšanai uz Civillikuma 1309.panta pamata.

Par nepamatotu tiesas kolēģija atzīst apelācijas sūdzībā norādīto, ka ķīlas tiesība nav izbeidzama, jo aizņēmēji nav veikuši nokavējuma procentu samaksu saskaņā ar 2007.gada 26.aprīļa vienošanos.

Kā redzams no 2010.gada 28.jūnijā starp /pers. B/ kā aizdevēju un /pers. C/ un /pers. D/ kā aizņēmējiem, un /pers. A/ kā ķīlas devēju noslēgtās vienošanās par aizdevuma samaksu 2.2. un 2.3.punkta, līdzēji, vienojoties par aizdevuma atmaksas termiņa pagarināšanu, cita starpā vienojušies, ka aizņēmējiem saskaņā ar 2007.gada 26.aprīļa vienošanos par laika periodu no 2007.gada 3.maija līdz 2010.gada 1.maijam uz aizdevēja norēķinu kontu jāsamaksā arī nokavējuma procenti 28 246,58 EUR apmērā – 14 123,29 EUR līdz 2010.gada 1.novembrim, 14 123,29 EUR līdz 2010.gada 1.decembrim.

Uz minētās vienošanās pamata, grozījumi vai papildinājumu ķīlas līgumā ar prasītāju nav izdarīti un ieraksti par hipotēkas atbildības apmēru zemesgrāmatā nav veikti.

Tā kā saistība tādā apmērā, par kādu ir atbildējusi hipotēka, ir dzēsta, /pers. B/ saņemot aizdevuma pamatsummu un līgumsodu pilnā apmērā, tiesas kolēģija atzīst, ka atbildētāja atsauce Civillikuma 1290.pantu saistībā ar prasītājas pienākumu maksāt procentus nav pamatota, un 2006.gada 2.martā uz nekustamo īpašumu nodibinātā ķīlas tiesība par šo prasījumu neatbild.

Ņemot vērā iepriekš norādīto un pirmās instances tiesas konstatētos faktus un to juridisko novērtējumu, kam apelācijas instances tiesa pilnībās pievienojas, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasītājas prasība par hipotēkas dzēšanu kā pamatota ir apmierināma.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa ir vispusīgi un objektīvi pārbaudījusi lietā iesniegtos pierādījumus, juridiski pareizi novērtējusi lietas faktiskos apstākļus un pamatoti taisījusi spriedumu par prasības apmierināšanu. Apelācijas sūdzībā norādītie argumenti apstiprinājumu nav guvuši.

Apmierinot prasību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami pēdējās samaksātie tiesas izdevumi, proti, valsts nodeva par prasību atbilstoši šī likuma 34.panta pirmās daļas 4.punktam 71,14 EUR (lietas 7.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5 EUR (lietas 8.lapa), kopā 76,14 EUR (71,14 + 5 = 76,14).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta "d" apakšpunktam, izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām nav mantiska rakstura, ir atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 2 850 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta piekto daļu, tiesa var noteikt mazāku apmēru atlīdzināmo izdevumu advokāta palīdzības samaksai, ievērojot taisnīguma un samērīguma principu, kā arī izvērtējot objektīvos ar lietu saistītos apstākļus, it īpaši – lietas sarežģītības un apjomīguma pakāpi, tiesas sēžu skaitu lietas izskatīšanas laikā un tiesu instanci, kurā prasība tiek izskatīta.

Kā redzams no lietas materiāliem, prasītājai, apmaksājot zvērināta advokāta Krišjāņa Krasovska juridisko palīdzību un pārstāvību šajā lietā, radušies ar lietas vešanu saistītie izdevumi – izdevumi advokāta palīdzības samaksai 2 140 EUR apmērā (lietas 85.-88.lapa).

2015.gada 20.oktobrī zvērināts advokāts izsniedzis prasītājai rēķinu 1 000 EUR apmērā par prasības pieteikuma par hipotēkas dzēšanu sastādīšanu. Savukārt, 2016.gada 28.oktobrī – rēķinu 1 140 EUR apmērā par juridiskās palīdzības sniegšanu.

Priekšnoteikums ar lietas vešanu saistīto izdevumu atlīdzināšanai atbilstoši Civilprocesa likuma 33.panta trešās daļas 1.punktam un 44.panta pirmās daļas 1.punktam ir zvērināta advokāta sniegta juridiskā palīdzība.

Šāds minēto procesuālo normu tulkojums nostiprināts judikatūrā (*sk. Augstākas tiesas Senāta 2011.gada 23.novembra spriedumu lietā Nr.SKC-377/2011*).

Savukārt, advokāta pilnvarojumu juridiskās palīdzības sniegšanai apliecina orderis.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka lietas materiāliem nav pievienots zvērināta advokāta Krišjāņa Krasovska izsniegtais orderis juridiskās palīdzības sniegšanai prasītājai pirmās instances tiesā. Līdz ar to izdevumu par advokāta palīdzības samaksu atlīdzināšanai saskaņā ar 2015.gada 20.oktobra rēķinu 1 000 EUR apmērā prasītājai nav pamata, jo tiesas kolēģija negūst pārliecību, ka zvērināts advokāts būtu sniedzis prasītājai juridisko palīdzību pirmās instances tiesā – sastādījis prasības pieteikumu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta "d" apakšpunktam un ievērojot šī panta piektajā daļā noteikto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai 1 000 EUR apmērā.

Izdevumu atlīdzināšanu to faktiskajā apmērā (1 140 EUR) apmērā tiesas kolēģija konkrētajā gadījumā neatzīst par taisnīgu un samērīgu, jo juridisko palīdzību zvērināts advokāts Krišjānis Krasovskis prasītājai sniedzis tikai apelācijas instances tiesā, sagatavojis paskaidrojumus par apelācijas sūdzību un sniedzis juridisko palīdzību tiesas sēdē. Lieta ir izskatīta vienā tiesas sēdē. Tiesas sēde ilgusi divdesmit minūtes. Lietas materiāli ir apkopoti vienā sējumā, un lietā nav atzīmes par to, ka advokāts būtu iepazinies ar lietas materiāliem tiesā.

Tādējādi tiesas kolēģija secina, ka kopā no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesāšanās izdevumi (Civilprocesa likuma 33.pants) 1 076,14 EUR (76,14 + 1 000 = 1 076,14).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 204.[1] un 432.pantu Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

apmierināt /pers. A/ prasību pret /pers. B/ par hipotēkas dzēšanu.

Dzēst Rīgas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas Ādažu novada zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/II daļas 2.iedaļas ierakstā Nr.1.1. nostiprināto aizlieguma atzīmi un IV daļas 1.-2.iedaļas ierakstu Nr.1.1. /pers. B/, personas kods /personas kods/, labā nostiprināto pirmo hipotēku uz nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra Nr./numurs/, kas ierakstīta, pamatojoties uz 2005.gada 3.novembra aizdevuma līgumu Nr.1, 2005.gada 3.novembra aizdevuma līgumu Nr.2, 2006.gada 2.marta ķīlas līgumu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, tiesāšanās izdevumus 1 076,14 EUR (viens tūkstotis septiņdesmit sešus *euro*, 14 centus).

Noteikt termiņu sprieduma daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā 30 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas.

Tiesnese	A.Veita
Tiesnese	I.Celmiņa
Tiesnesis	N.Riņķis